

Doporučení pro školitele a studenty týkající se zveřejňování diplomových prací počínaje akademickým rokem 2010/2011.

Vážení školitelé, vážení studenti,

Přírodovědecká fakulta UK je vázána zákonem a navazujícími předpisy UK k tomu, aby zpřístupňovala formou elektronické databáze texty absolventských prací, posudky školitelů a oponentů a záznam o průběhu obhajoby. Tyto povinnosti jí ukládá čl. 18a odst. 1 Studijního a zkušebního řádu UK a čl. 13 Opatření rektora č. 6/2010. Ke splnění těchto závazků vydal děkan fakulty Opatření děkana č. 16/2010 (Pravidla pro evidenci, odevzdávání a zveřejňování závěrečných prací). Přijatá opatření jsou zvolena tak, aby nemohlo docházet k ohrožení duševního vlastnictví autorů.

Garanti oborů a vedoucí kateder jsou seznámeni s výše uvedenými dokumenty a zodpoví vaše dotazy týkající se problematiky zveřejňování prací. Tajemníci kateder pro SIS a sekretářky kateder vám poradí s technickými aspekty vstupu dat do SIS. Dovolte, abych se věnoval zejména podmínkám, za kterých může školitel (a případně student) omezit zveřejnění práce.

Výňatky z Opatření děkana 16/2010:

Vypisování témat, zadání práce (Čl. 4)

1. Vedoucí kateder ve spolupráci s guaranty a vedoucími prací (školiteli) vypisují témata prací prostřednictvím SIS. Práce mohou být vypsány pouze jako součást akreditovaného studijního programu/oboru a v příslušnosti ke katedře. Vypsaným tématem práce se rozumí název (je uveden v SIS) a předběžná náplň práce (může být uvedena v SIS, musí však být k dispozici garantovi). Garantovi může téma práce navrhnout student nebo externí spolupracovník. Schválení externího spolupracovníka v roli vedoucího práce a schválení tématu práce je v pravomoci garanta.

2. Student se na vypsané téma přihlásí v SIS v období určeném harmonogramem akademického roku. Vedoucí práce potvrdí v SIS přiřazení tématu danému studentovi. Pracovník pověřený vedoucími katedry vyhotoví protokol o zadání práce s uvedením studenta, vedoucího práce a tématu; zadání schvaluje garant svým podpisem. Po schválení garantem je přiřazení práce studentovi závazné.

Struktura diplomové práce (Čl. 5)

1. Práce musí vyhovovat kritériím odborného textu tak, jak jsou stanoveny SZŘ UK, fakultou a garantem. Diplomová práce musí obsahovat abstrakt, v českém i anglickém jazyce. Abstrakty musejí být vloženy do SIS spolu s elektronickou verzí práce. Práce musí zejména obsahovat (1) popis zadání práce (cíle práce), (2) přehled literatury a dalších zdrojů informací vztahujících se k problematice, (3) použité materiály a metody, (4) výsledky, (5) diskusi.

2. V případě, že práce obsahuje údaje, jejichž zveřejnění na internetu není možné z důvodu autorských práv, patentové ochrany nebo jiné ochrany duševního vlastnictví, budou takovéto údaje (například tabulky, sekvence, vzorce, detaily postupů) uvedeny v neveřejné příloze práce. Uvedení části výsledků či metod v příloze nesmí ohrozit srozumitelnost práce jako celku.

Vyloučení příloh práce a práce celé ze zveřejnění (Čl. 12)

1. Návrh na trvalé vyloučení celé práce ze zveřejnění může podat vedoucí práce již od závazného přidělení práce v SIS, nejpozději do pěti dnů po odevzdání práce. Návrh posuzuje na základě posouzení fakultou rektor UK podle čl. 10 OR 6/2010.

2. Návrhy na dílčí omezení zveřejnění práce, jejichž posouzení je v kompetenci fakulty, může podat vedoucí práce nebo student již od závazného přidělení práce v SIS. Student může žádost podat nejpozději při odevzdání práce, školitel do data obhajoby práce. Návrhy posuzuje v případě bakalářských, diplomových a rigorózních prací proděkan pro studium na základě doporučení garanta, v případě disertačních prací proděkan pro doktorské studium na základě doporučení předsedy oborové rady. Výsledek tohoto posouzení zaznamená do SIS studijní oddělení před finalizací záznamu o práci. Jmenovitě se jedná o:

a) návrh na trvalé vyloučení příloh práce ze zveřejnění podle čl. 9 OR 6/2010;

b) návrh na prodloužení lhůty pro zveřejnění celé práce podle čl. 11 odst. 2 OR 6/2010, a to až na dobu 548 dní ode dne obhajoby práce.“

Návrh na prodloužení lhůty pro zveřejnění celé práce až na dobu 548 dní

V jaké situaci se podává: Týká se prací, které obsahují dosud nepublikované skutečnosti takového charakteru, že jejich zveřejnění v rámci elektronické databáze (prohledávatelné a kopírovatelné) může budít obavy, že dojde k ohrožení duševního vlastnictví autorů. Návrhy školitelů na odložené zveřejnění budou respektovány.

Kdo podává: vedoucí práce

Kdy se podává: od závazného přidělení práce v SIS do data obhajoby práce.

Návrh na trvalé vyloučení přílohy práce ze zveřejnění

V jaké situaci se podává: Práce může obsahovat detaily postupů, vzorce, sekvenční informace či data, jejichž zveřejnění je pro autory nežádoucí. Zároveň se může jednat o informace, u kterých je obava ze zneužití trvalá. V takovém případě je možno vyčlenit části práce do Přílohy a navrhnout její nezveřejnění. Elektronicky zveřejněna (případně s odkladem) tedy bude práce, příloha bude pouze součástí listinné podoby práce. Návrhy školitelů/studentů na nezveřejnění přílohy práce budou respektovány.

Kdo podává: vedoucí práce nebo student

Kdy se podává: od závazného přidělení práce v SIS. Student může žádost podat nejpozději při odevzdání práce, školitel do data obhajoby práce.

Příloha práce: Příloha práce musí tvořit oddělený soubor; v listinné podobě půjde o text zařazený za vlastním textem práce. Pozor – elektronická verze práce/přílohy musí vždy odpovídat listinné podobě. Jako příloha může být uvedena například část Metod nebo část Výsledků, případně specifická část Diskuse. V každém případě by se mělo jednat o malý počet ucelených částí, tak aby odkazování se na přílohu nadměrně nekomplikovalo čtení práce.

Upozornění pro oponenty: Oponenti prací s přílohami budou upozorněni na důvody odlišného členění.

Materiály na které se vztahují autorská práva: Doplnkem listinné podoby magisterské práce někdy bývá kopie vyšlého článku. Materiály, na které se vztahují autorská práva, by neměly být součástí zveřejněné elektronické podoby práce.

Návrh na trvalé vyloučení celé práce ze zveřejnění

V jaké situaci se podává: práce může obsahovat informace, které nebude možno publikovat v období 1,5 roku po obhajobě a přitom je nelze vyčlenit do přílohy – může se například jednat o práci popisující syntézu unikátní sloučeniny, kde jak popis postupu použitého při syntéze tak vzorce sloučeniny a meziproductů představují citlivé informace. Vyčlenění do přílohy není možno použít, protože by z práce zbyl pouze abstrakt. V takovém a podobných případech, zejména pokud se jedná o potenciálně patentovatelné informace, je možno podat návrh na trvalé vyloučení celé práce ze zveřejnění. Návrh posuzuje na základě doporučení fakulty rektor UK. Rektor nemusí návrhu vyhovět, fakulta má pouze doporučující hlas; tento prostředek je chápán jako výjimečný, proto je třeba věnovat pozornost vysvětlení toho, proč nelze použít prvá dvě omezení.

Kdo podává: vedoucí práce

Kdy se podává: od závazného přidělení práce v SIS, nejpozději do pěti dnů po odevzdání práce. Vzhledem k výše uvedenému se doporučuje požádat o souhlas s nezveřejněním včas, tak aby školitel měl možnost na rozhodnutí reagovat.

Postup v SIS

Návrhy se podávají prostřednictvím SIS; pro externisty může vstup do SIS zprostředkovat tajemník katedry pro SIS. V části Vypisování témat prací se po kliknutí na danou práci zobrazí detail práce - v horní liště se nabízejí dvě záložky - klikněte na Žádosti o neveřejnost souborů a prodloužení lhůt. Vyberte typ žádosti a klikněte na ikonu Podat žádost. Do textového pole vložte zdůvodnění - např. "Práce obsahuje skutečnosti, jejichž zveřejnění v databázi by ohrozilo připravovanou publikaci." Přesvědčte se, že žádost byla odeslána.

Petr Folk, garant programu
V Praze dne 1. 11. 2010